

JÉZUS GYÓGYÍTÁSAI ÉS HATALMA A TERMÉSZETI ERŐK FELETT

Bibliaismeret – Újszövetség
Kiegészítő modul

JÉZUS GYÓGYÍTÁSAI ÉS HATALMA A TERMÉSZETI ERŐK FELETT

Bibliaismeret – Újszövetség
Kiegészítő modul

Budapest, 2016.

TANKÖNYV

A KÖZÉPFOKÚ REFORMÁTUS HIT- ÉS ERKÖLCSTAN

OKTATÁSÁHOZ

Készült a Református Pedagógiai Intézet hit-és erkölcsstan taneszközfejlesztő programja keretében, a Zs.-244/2012.11.16. 4.b. Zsinati Határozat alapján

A tankönyv a következő korosztályok számára javasolt:

9-12. évfolyam

Modulcsoport: Bibliaismeret – Újszövetség

Típus: Kiegészítő modul

Javasolt előfeltétel: Kohéziós modul teljesítése

A kiadványból bármely részletnek az oktatási célon túli felhasználása csak a Kiadó és a Szerző előzetes engedélyével lehetséges

A tankönyvben felhasznált idézetek forrása: Biblia
Revideált új fordítás (RÚF 2014), Magyar Bibliatársulat

Szerző: Dr. Hodossi Sándor – Drs. Thoma László

Szerkesztő: Nagy Márta, Dr. Jakab-Szászi Andrea

Tördelés: Tibographia Stúdió

© Hodossi Sándor, Thoma László

© Református Pedagógiai Intézet, 2016

© a Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója, 2016

A kiadvány tartalmáért a Református Pedagógiai Intézet felel

Kiadja a Református Pedagógiai Intézet megbízásából
a Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója

TARTALOM

Előszó	4
I. Egészség és betegség fogalmának változásai	5
II. Egészség és betegség fogalma a Bibliában	15
III. Jézus mint gyógyító	21
IV. Jézus, a testi bajok gyógyítója	26
V. Jézus, a lelki gyötrelmek orvosa	32
VI. Jézus, az emberi kapcsolatok gyógyítója	36
VII. Jézus, az Istennel való kapcsolat helyreállítója	43
VIII. Jézus hatalma a betegségek és a természet erői felett	47
IX. Gyógyítás Jézus nevében	53
ÖSSZEFOGLALÁS	57

ELŐSZÓ

Aki egészséges, annak természetes, hogy az. Aki beteg, az mindent megtenne azért, hogy újra egészséges legyen. Talán az egészség a legnagyobb értékünk, amit akkor becsülünk igazán, ha elveszni látszik.

A betegség, megbetegedés összefügg az ember egész lényével, életmódjával, környezetével. Belső, genetikai okok, környezeti hatások, életmódból fakadó következmények mind okozhatnak betegséget. Lelki okok megbetegíthetik a testet – és ez fordítva is igaz.

Mindenkinek szüksége van gyógyulásra, gyógyításra, regenerálódásra az életében. Lehet, hogy még nem ért sok próbatétel ezen a területen téged, de érdemes idejében felkészülni. Reméljük, hogy Jézus gyógyításainak történeteiből megismerhetővé válik számodra az Ő ereje, hatalma, amivel ma is képes az életedet a kezében tartani, védeni, biztonságot adni neked!

Ebben a modultankönyvben egyrészt arra keressük a választ, hogy mit tanulhatunk Jézustól: Ő hogyan kezelte a betegség kérdését. Másrészt, hogy mi lehet ennek a következménye az életünkre nézve. A tankönyvi anyagok, a kapcsolódó bibliai Igék, a feladatok mind azt a célt szolgálják, hogy tanulj meg jól megfogalmazni saját kérdéseidet, megismerd a témához való viszonyodat.

Isten vezessen és áldjon a mindennapjaidban!

A tankönyvben piktogramok segítik a tájékozódásodat.

Olyan elgondolkodtató feladatokat találhatsz itt, amelyek segítik a témára való hangolódást.

Érdekességekkel ismerkedhetsz meg a tanultak kapcsán.

Az adott témához tartozó tényanyagot, ismereteket tartalmazza.

Nézz utána a Bibliában az anyaghoz tartozó néhány fontos Igének!

A témához tartozó néhány kulcsfogalom került kiemelésre.

A feldolgozást segítik ezek a feladatok.

EGÉSZSÉG ÉS BETEGSÉG FOGALMÁNAK VÁLTOZÁSAI

1. Az egészséget a legtöbb ember fontos értéknek tartja. Ennek ellenére mégis sokan és tudatosan károsítják önmagukat. A statisztikák azt mutatják, hogy a Magyarországon rosszabb minőségű és rövidebb életre számíthatnak az emberek, mint azok, akik a környező országokban élnek. Mit gondolsz, mi lehet ennek az oka?
2. Mit gondolsz, mit tehetsz egészséged megóvása érdekében?

Az interneten is
találkozhatsz
ilyen statisztikával.

1. EGÉSZSÉG ÉS BETEGSÉG

Egészségesnek lenni jó, betegnek lenni rossz.

Amióta ember él a földön, áll ez az igazság, hiszen az élethez elengedhetetlenül szükség van szervezetünk megfelelő működésére. Az egészségért sokan sok mindenre képes az ember, mivel ez az egyik legfőbb érték, amit sokan féltve őriznek. Aggodalmaink egyik fő tárgya az egészség elvesztéséhez kapcsolódik. Ilyen kérdések merülhetnek fel: Mi lesz, ha már nem leszek egészséges, ha váratlanul megbetegszem, és nem tudják, mi bajom?

Van, aki rengeteg pénzt áldoz az egészsége megőrzésére, miközben mások rengeteg pénzt költenek egészségtelen dolgok fogyasztására.

Hogy tekintünk az egészséges és a beteg emberre? Aki egészséges, az jobb, mint aki beteg? Hiszen a betegségükről sokan tehetnek, mások

viszont egyáltalán nem. Vagy éppen felmerülhet ez a kérdés is: kitüntetett figyelmet érdemel az, aki beteg, mert kiszolgáltatott és rászorul mások segítségére?

Valóban igaz ez a gondolat: „Egészségesnek lenni rossz, betegnek lenni jó”? A pszichológia ma már jól ismeri azt a jelenséget, amikor valaki képzelt – vagy olykor valós – betegségeket és tüneteket észlel folyamatosan saját magán. Az is előfordul, hogy vannak emberek, akik abból érzik a törődést, ha ápolják őket, miközben betegek. Ha körbenézünk a világunkban, akkor szembesülünk azzal, hogy sok betegség, számtalan gyógymód és gyógyítási praktikák vesznek körül bennünket. A gyógyszeripar mindeközben nagy mennyiségben kínálja az újabbnál újabb gyógyszereket, amelyekről azt remélik, megváltoztatják és jóra fordítják az ember életét.

Az interneten kutatva, vagy filmeket, tévéműsorokat nézve, azt is hamar észrevehetjük, hogy egészségimádó kultúrában élünk. Ennek ellenére szeretünk sokat foglalkozni betegségeinkkel. Mindegyik jelen van, egyszerre vesz körül bennünket.

Keresztyén emberként azonban jó ezeken túllátnunk, és felismerünk, hogy egészség és betegség is – úgy, mint az élet és halál Isten kezében van, és Ő áll ezek felett. Ő adja vagy engedi meg különböző állapotainkat, még akkor is, ha nem értjük Őt, vagy dühösesek vagyunk rá ezért.

A beteg, fogyatékkal élő, rászoruló emberek segítése nagyon fontos területe emberségünk megélésének, a szolidaritásnak és az egymás felé való odafordulásnak.

És ne felejtünk el közben hálásnak lenni és imádkozni azokért, akik napi harcot vívnak a betegségekkel: a nyugati világban el sem tudjuk képzelni, milyen körülmények között élnek milliárdok ezen a földön... Talán értük is tehetnénk valamit, ami segíti élhetőbbé tenni a minden napokat.

2. AZ EGÉSZSÉG FOGALMÁNAK VÁLTOZÁSAI NAPJAINKIG

A legősibb egészségfelfogásoknak az volt a közös jellemzője, hogy egy-egyben látták az ember fizikai és szellemi állapotát. A természeti népek úgy tartották, hogy a test és lélek, az ember és környezete közötti egyensúly megbomlása felelős a kóros állapot kialakulásáért. Mivel az ő számukra összefüggött a test és lélek állapota, természetes, hogy ezekben a kultúrákban a gyógyítás és vallás témaköre összekapcsolódott.

2.1. AZ ÓKORI GYÓGYÍTÓ ELJÁRÁSOK

Három nagy csoportjukat különíthetjük el.

a) orvostudomány

A klasszikus antikvitás korának orvosai természeti okokkal magyarázták a betegségeket. Volt olyan orvosi iskola, melynek követői úgy gondolták, hogy valamelyik testnedv okozza a betegségeket. Gyógyító munkájuk abból állt, hogy igyekeztek helyreállítani a szervezet megbomlott egyensúlyi állapotát. A gyógyítás módszere attól függött, hogy milyen elvekre vezették vissza a szervezet működését. Valamely őselemet (föld, levegő, tűz, víz) tartották a szervezet legfontosabb alkotóelemének, vagy a testnedvek (vér, nyál, sárga és fekete epe) zavartalan áramlásában látták az egészség biztosítékát. Abban azonban megegyeztek a különböző iskolák képviselői, hogy a természeti erőket mozgósító gyógyszerek és az orvosi műszerek segítik a beteg gyógyulását.

b) isteni gyógyítás

A betegségben szenvedő ember nemcsak orvosokhoz fordulhatott gyógyulásért az ókor folyamán, hanem közvetlenül kérhette valamely gyógyító istenség segítségét is. Az isteni gyógyítás valamely szent helyen vagy a gyógyító isten szentélyében történt. Tisztító szertartások és az áldozat bemutatása után a beteg bemehetett a szentély lezárt részébe,

hogy ott töltse az éjszakát. Úgy tartották, hogy ekkor az istenség álmában megjelent neki, meggyógyította vagy éppen közölte a gyógyulás módját. Azt ma már nem lehet tudni, hogy valójában hány gyógyulás történt ezeken a helyeken, de az tény, hogy az epidauroszi és az óróposzi gyógyító szentélyek több mint 500 évig működtek.

c) varázslás, mágikus gyógyítás

Míg a szentélyekben az istenség maga gyógyított, addig a varázsló a gyógyító isten nevében, képviselőjében tevékenykedett. Az ókorban általános volt az a vélekedés is, hogy a betegségeket az isteni és emberi világ határán működő ártó démonok okozzák. Ezért a megoldást a démonok kiűzése jelentette számukra. Ennek eszközei az amulettek, ráolvasások, tisztító szertartások voltak. A varázsló – egy varázsigé segítségével – a megszólított isten nevében utasította a démont, hogy távozzon a betegből.

Az ókorban a három orvoslási rendszer nem különült el élesen egymástól, az orvos és a varázsló kölcsönösen elismerték és tisztelték egymás gyógyító tevékenységét.

Az epidauroszi Aszklepiosz gyógyító isten templomának romjai

2.2. A KÖZÉPKORI ORVOSLÁS

a) szerzetesek

A kolostorokban nemcsak a kegyességi irodalmat gyűjtötték és másolták, hanem az antikvitás szellemi kincseit is őrizték. Természetesen orvosi szövegek is voltak ezek között. Ezeket a megszerzett ismereteket nemcsak megőrizték és továbbadták a következő nemzedékeknek, hanem alkalmazták is a gyakorlatban.

b) világiak

A 12. századtól kezdve az orvosképzésben a nagy európai egyetemek orvosi fakultásai vették át a szerzetesrendek helyét. Ezeken az egyetemeken rendszerezett, szabályozott képzés folyt. Ebben az időszakban alapították az első kórházakat is.

2.3. RENESZÁNSZ

A **reneszánsz** kor az antik görög és római gyógyítási hagyományok felelevenítését hozta magával. Ebben a folyamatban nagy szerepet játszottak a **humanisták**, akik lefordították és gondozták az ókori szövegeket. A könyvnyomtatás segítette az első orvosi kézikönyvek elterjedésében. Ezekben a könyvekben összegyűjtötték a betegségek tüneteit és gyógyításuk módjait.

2.4. FELVILÁGOSODÁS

A 18. században a „**józan ész**” nevében megkezdődött a betegségek osztályozása. A gyógyítás kiindulópontjaként a hasonló tüneteket mutató betegek kezelésének tapasztalatai szolgáltak. Ebben a korszakban indult fejlődésnek a sebészet és a szülészet is. Emellett egy újfajta egészségügyi szemlélet kezdett kialakulni Nyugat-Európában, amire nagy szükség is volt a sokasodó ipari ártalmak, az egészségtelen nagyüzemi munkakörülmények miatt. Eljárásokat dolgoztak ki a kiütéssel járó tífusz megfékezésére, felismerték a lakások fűtésének, szellőztetésének jelentőségét, a táplálkozás és ruházkodás szerepét az egészségi állapot alakulásában. Voltak azonban régtől fogva létező, és gyógyíthatatlannak hitt betegségek. Ilyen volt a bibliai korból is ismert lepra, melynek végül a 20. században fedezték fel az ellenszerét.

3. AZ EGÉSZSÉG FELFOGÁSA NAPJAINKBAN

Egészségi állapotunk nagymértékben befolyásolja kedélyállapotunkat, társas kapcsolataink alakulását és aktivitási szintünket. Akinek fáj a feje vagy a hasa, annak valószínűleg nem lesz nagy kedve társaságot hívni magához, vagy programokat szervezni. A betegségek egyik csoportja hirtelen támad, majd ugyanolyan hirtelen és súlyos következmények nélkül el is múlik. Ilyen például a megfázás, gyomorrontás vagy az influenza. A legtöbb ember ezekkel a betegségekkel találkozik leggyakrabban. Azonban vannak olyan betegségeink is, amelyekkel hosszú távon kell együtt élni, ilyen a magas vérnyomás vagy a tartáshibából adódó gerincprobléma. Sérülések, balesetek maradandó nyomokat is hagyhatnak testünkön. Egy tolószékbe kényszerült paraolimpikon egészséges vagy beteg? Aki évtizedeken keresztül tünetmentesen él együtt pl. a magas vérnyomásával vagy megemelkedett vérzsír szintjével, az folyamatos kezelésre szoruló krónikus beteg, vagy egészségesnek számít környezete és saját maga szemében? Mennyire lehet egészséges, aki látható szervi okok nélkül is rendszeresen szorong és depressziós? Mennyire lehet egészséges az, akit folyamatosan megaláznak, akit kiközösítenek, vagy aki elszigetelődik társaitól? Fogatékkal élve is lehet tartalmas, kiegyensúlyozott, boldog az élet?

4. AZ EGÉSZSÉG MEGTARTÁSÁNAK, A BETEGSÉG MEGELŐZÉSÉNEK JELENTŐSÉGE

Az egészség általában akkor értékelődik fel az ember számára, mikor komolyan felmerül elvesztésének lehetősége. Testi tünetek figyelmeztetnek arra, hogy valami gond van szervezetünkben. Nehezebbé válnak a megszokott tevékenységek, fáradékonyabbak vagyunk, vagy furcsa jeleket észlelünk testünkön.

A WHO (Egészségügyi Világszervezet) 1948-ban született meghatározása kimondja, hogy „az egészség a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota, és nem csupán a betegség hiánya.” Ez a megfogalmazás azért fontos, mert nem a betegség felől közelíti meg az egészség kérdését, hanem felsorolja azokat a dimenziókat, amelyek meghatározóak az egészségi állapot alakulásában. A zavartalan biológiai működés mellett a lelki egészség, valamint a másokkal való kapcsolat kialakításának képessége is szükséges. **Az egészség megtartásában, fejlesztésében meghatározó szerepet játszik az egészséges életmód.**

5. ALTERNATÍV GYÓGYMÓDOK

A világ népességének mintegy 80%-a számára nem elérhetőek a nyugati orvostudomány eredményei a hétköznapokban. Több milliárd ember számára az elsődleges egészségügyi ellátást jelenti mindaz, ami az európai lakosság számára csak alternatív, kiegészítő terápia. Ezek között azonban sok olyan van, ami lehetőség, mások komoly veszélyt rejtnek magukban.

A természetes gyógymódok közé sokféle gyógyítási módszer tartozik. Ezek különböző kultúrákból származnak, és más-más szellemi háttérrel rendelkeznek. Egy részüket a hagyományos orvostudomány helyett (alternatív gyógymódok), más részüket azok kiegészítéseképpen használják.

A Szentírás korában is voltak növények, melyeket gyógyításra használtak. Napjainkban is sok gyógynövényt tartanak számon

Az egymástól nagyon különböző eljárásokban az a közös, hogy a testi tüneteket a szervezet védekező reakciójának tekintik, és nem elsősorban ezekkel, hanem **a betegséget kiváltó** okokkal foglalkoznak, az **okokat kívánják megszüntetni**. A méregtelenítés, a szervezet működéséhez szükséges nyomelemek pótlása, majd a szervezet egyensúlyának helyreállítása jelenti az egymást követő fázisokat a terápia során. A különböző táplálkozásterápiák, masszázskelések, mozgásterápiák a legismertebb kiegészítő gyógymódok. Az utóbbi évtizedekben a nyugati társadalmakban is egyre nagyobb érdeklődés övezi ezeket. Becslések szerint a betegek közel fele valamilyen kiegészítő természetes terápiával is próbálja helyreállítani egészségét. Ez a tény arról árulkodik, hogy sokan vannak, akik nem tartják kellően hatékonynak, alaposnak az orvosi kezeléseket, ezért másfajta eljárásokkal is igyekeznek elősegíteni a gyógyulást. Az alternatív gyógyászattal kapcsolatban azonban tudni kell azt is, hogy **eredményességükkel kapcsolatban megoszlik az orvosok véleménye**. A kezelések egy részét szélhámosságnak, áltudománynak, sarlatánságnak tartja a legtöbb egészségügyi szakember.

Az tagadhatatlan, hogy a táplálkozásunk nagy hatással van egészségi állapotunk alakulására, és a vegyszerek hatására a túlzottan igénybe vett termőföldeken termelt zöldségek és gyümölcsök lényegesen kevesebb ásványi anyagot, vitamint tartalmaznak, mint néhány évtizeddel ezelőtt. Abban minden szakember egyetért, hogy az egészséges táplálkozás meghatározó jelentőségű az egészségmegőrzés szempontjából. **Az egészséges táplálkozás segítségével sokféle betegséget elkerülhetünk.**

Az alternatív orvoslással kapcsolatban két kérdést érdemes megvizsgálnia a hívó embernek:

a) Nem áll-e szemben a Biblia tanításaival a felkínált gyógy mód?

b) Van-e reális alapja a kezelésnek? Nem csak pénzszerzésről szól-e az adott módszer? Nem valamilyen újabb, aktuális csodaszerről van-e szó, amiről hamarosan kimutatják, hogy nem sok mindent ér? Van-e valamilyen hosszabb időszakon alapuló megfigyelés, tapasztalatok (pl. gyógynövények), melyek alátámasztják a hatékonyságot?

Minden embernek saját magának kell Isten előtt elszámolnia a testével és lelkével egyaránt, ezért törekedjünk a jó lelkiismeretre az alternatív orvoslással kapcsolatban is!

Európában a legtöbb halálos áldozattal járó fertőző betegség a 14. század közepén, a pusztító pestisjárvány volt. Ekkor az európai lakosság harmada – egyes becslések szerint fele – pusztult el a járvány következtében. Kisebb mértékben, de a járvány többször visszatért, egészen a 19. századig. Becslések szerint a Rákóczi-szabadságharc csatáiban 80 000 ember vesztette életét, míg az 1708-ban Magyarországon pusztító pestisjárványban 410 000 ember halt meg.

2Kir 5,15 ✎ A meggyógyított Naámán nem Elizeusnak, hanem Istennek tulajdonítja a gyógyulását, aki a prófétán keresztül mutatta meg hatalmát.

Zsolt 30,3 ✎ A zsoltáros Istent magasztalja a betegségből való megszabadulás után. A gyógyulásért Neki ad hálát.

gyógyítás – A betegségek kezelésének tudománya, gyakorlata. Célja a betegséget előidéző okok megszüntetése, vagy ha erre nincsen lehetőség, akkor legalább megakadályozni a beteg állapotának romlását. A tüneti kezelés a betegség kellemetlen hatásaira irányul a tüneteket kiváltó okok megszüntetése nélkül.

WHO – (World Health Organization) Egészségügyi Világszervezet. Az ENSZ egyik intézménye, amelynek fő feladata a nemzetközi közegészségügy koordinálása.

varázslás – Ókori eredetű hiedelem és gyakorlat, amely szerint természetfeletti erők segítségével befolyást lehet gyakorolni élőlényekre, tárgyakra vagy akár eseményekre is.

lepra – Már a bibliai időkben is ismert betegség. Magyarul régen „bélpoklosságnak” is nevezték. Erősen fertőző betegség, mely azzal jár, hogy a beteg testén elszíneződések, váladékozó daganatok jönnek létre. A leprát 1982 óta tudják gyógyítani egy költséges és hosszadalmas terápiával, melyben többféle gyógyszer kombinációját használják fel.

Gondolkodjunk!

1. Beszélgetsetek idősebb családtagokkal, beteg ismerősökkel arról, hogyan élik meg ezt az időszakot! Kérdezzétek meg tőlük, hogy mi a legnehezebb a számukra! Miben korlátozza őket, milyen segítségre lenne igazán szükségük környezetüktől? Igyekeztek segíteni nekik abban, hogy könnyebb legyen számukra ez a helyzet!
2. Milyen felelősségünk és lehetőségeink lehetnek távoli országok betegével, rászorultjaival kapcsolatban? Rendezzetek ötletbörzét!

II.

EGÉSZSÉG ÉS BETEGSÉG FOGALMA A BIBLIÁBAN

Nemzetközi és magyar kutatások eredményei egyaránt azt mutatják, hogy a vallásukat az egyházban gyakorlók egészségesebbek, mint a kortársaik. Ez az összefüggés a középiskolás kortól idős korig érvényes. Mit gondolsz, mi lehet a magyarázata? Keress okokat rá! Utána olvashatsz a következő könyvben: Pikó Bettina (szerk.): Védőfaktorok nyomában, L'Harmattan, Budapest, 2010.

1. BEVEZETÉS

Amikor az ember megtapasztalja, mit jelent betegnek lenni, aztán hirtelen felépülni, az felér egy csodával. Különösen, ha emberileg már nem volt remény a változásra, a gyógyulásra.

A Bibliában számos csodaleírással találkozunk. A csodák olyan események, amely során Isten beavatkozik az általa létrehozott természeti törvényekbe, vagy helyre hoz olyan látszólag helyreállíthatatlanul elromlott dolgokat, ami által valakinek a javát szolgálja.

A Bibliában az egészség és betegség nem az egyén magánügye volt. Számptalan olyan történettel találkozunk, amelyek arról tanúskodnak, hogy ha az egyén beteg, akkor a közösség is az. Például Lázár feltámasztása: Lázár betegsége egész családját, de még Jézus és a tanítványok közösségét is érinti. Halála a nagyobb közösség gyásza is lesz. Az egyén gyógyulása a közösség gyógyulását is jelenti. A betegséggel valamilyen hiányállapot lép fel, amit meg kell szüntetni; aminek el kell múltnia ahhoz, hogy újra jól működjön egyén és közösség.

Ugyanakkor olvasunk a Bibliában gyógyíthatatlan betegségekről (például a vérfolyásos asszony), sőt betegségből fakadó halálról is. Tanít az Írás minket arra is, hogy a tényleg megváltoztathatatlant meg kell tanulni elfogadni és megvallani Pál apostollal együtt: *„Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.”* (2Kor 12,9)

Isten hatalma sok mindenben megnyilvánul. Annak, aki megtapasztalja, nem kérdés, hogy milyen ez a hatalom. Az, aki még nem ismeri, kétkedhet vagy teljesen el is utasíthatja azt. Isten hatalma sokszor embereken keresztül nyilvánul meg, és nem közvetlenül az égből száll alá egy-egy helyzetben.

2. BETEGSÉGEK AZ ÓSZÖVETSÉGBEN

Az Ószövetség történeteiben sok egészséges, életerős ifjúról olvashatunk, de még több a testi vagy lelki panaszoktól gyötört idősebb ember. Például Mefibóset, Jónátán fia béna lett, mert elejtette dajkája (2Sám 4,4). Mirjam poklos lett (4Móz 12,12), idős korára Izsák, Jákób és Éli főpap is gyengén látók lettek, de Ahijjá próféta betegségéről is beszámol a Szentírás. Sámson pedig a filiszteusok vakították meg (Bír 16,21).

Általános tapasztalat volt, hogy **a testi vagy lelki bajok következtében gyengeség, kimerültség lett úrrá az emberen.** Az Ószövetség felfogása szerint a különböző betegségek közös vonása, hogy ilyenkor csökken az ember életereje. A héber nyelvben ugyanazt a szót használták a betegségek következtében bekövetkező elesett állapotra, mint a balesetek által okozott sebesülésre, vagy akár az öregedéssel járó elerőtlenedésre. Sőt a megszokottól eltérő pszichés állapotokra is ugyanígy tekintettek.

A beteg vagy fogyatékkal élő emberek gyengeségeiket többnyire vagy büntetésként, vagy teremtményi voltukból következő nyomorúságként élték meg. A betegségeket megpróbálhatták kezelni, de a legbiztosabb út a gyógyuláshoz az volt számukra, ha bajukat Isten elé vitték, és Tőle kérték a szabadítást.

Az Ószövetség meggyőződése szerint az egészséget és a betegséget is Isten kezéből kell elfogadni. Ahogyan az élet és halál az Ő kezében van, **a betegségnek és az ebből való gyógyulásnak is egyedül Isten az Ura.** Tőle jön a gyógyulás, akár csoda útján, akár emberi terápia eredményeképpen valósul meg. Végző soron **Isten gyógyítja meg az embert, ennek azonban eszköze lehet az emberi tevékenység is.** Ilyen emberi segítség lehet például a sebek ellátása, láz vagy fájdalom csillapítása. A

sebesülések kezelésére nagy szükség volt, hiszen balesetek vagy csaták következtében sok sérülés fordult elő. A sebesüléseket, a vérző sebet kinyomkodták, olajat csepegtettek rá, így fertőtlenítették (Ézs 1,6; Jer 8,22), a törött kart bekötötték (Ez 30,21). A nyilvánvalóan külsőleges ellátást igénylő sebesüléseken túl a betegségeket és a gyógyulást a pap feladata volt megállapítani. Ő nem gyógyított tehát, hanem a közösség védelmét szem előtt tartva megállapította a tisztátalanságot, illetve betegség elmúltát.

3. BETEGSÉG AZ ÚJSZÖVETSÉGBEN

Vakok, bénák, sánták, megszállottak, leprások, más betegségekben szenvedők gyakran bukkannak fel az Újszövetség történeteiben. Nem meglepő, hogy az első században csakúgy, mint más tájakon, vándorló gyógyítók, ördögűzők járták Palesztina vidékeit is. Feladatuk bőven akadt, sok volt a beteg, akiknek többsége a társadalom peremén, megvetve, kiközösítve tengette napjait. Sokan közülük bármilyen áldozatra készek voltak a gyógyulás reményében (Mk 5,26). Előfordult, hogy aki hosszú évek óta betegségben szenvedett, elvesztette a reményt (Jn 5,7). **A közfelfogás Isten büntetésének tartotta a betegséget**, és közvetlen kapcsolatot látott az ember bűne és ebből fakadó nyomorúsága között. „...Mester, ki vétkezett? Ez vagy a szülei, hogy vakon született?” – kérdezték a tanítványok Jézustól (Jn 9,2).

Az ókorban erősen élt az a felfogás, hogy a beteg ember valamit vétkezett, és ezért kapta, büntetésként a betegséget. Jézus szembezállt ezzel a látásmóddal

Jézus azonban elválasztotta egymástól a betegség és a bűn fogalmát. Ellenben a **hit és gyógyulás közötti kapcsolat hangsúlyos** az Újszövetségben. Ez a kapcsolat mutatkozott meg, amikor Pál apostol Lisztrában meggyógyított egy sántát: „Ő hallgatta Pál beszédét, aki *rátékintett, és látta, hogy van hite ahhoz, hogy meggyógyuljon.*” (ApCsel 14,9) Az apostol személyén keresztül megnyilvánuló hatalom azonban veszélyt is jelenthetett. Ennek az oka az volt, hogy az emberek sokszor a figyelmüket a gyógyító Istenről a gyógyító emberre irányították, és őt kezdték el imádni Isten helyett. Ha az ember kerül előtérbe, az félreértésekhez, torzulásokhoz, szélsőséges esetben személyi kultuszhoz is vezetett. Efezusban az apostol hosszabb időt töltött tanítással és gyógyítással, „úgyhogy még levett kendőit vagy kötényeit is *elvitték a betegekhez, és a betegségek eltávoztak tőlük, a gonosz lelkek pedig kimentek belőlük*” (ApCsel 19,12). A sokakat meggyógyító Pál azonban őszintén számolt be arról is, amikor tövis

adatott testébe (2Kor 12,7) és hiába kérte a gyógyulást. Ezt úgy értékelte, hogy a fájdalom egyrészt emlékezteti saját teremtményi korlátaira, arra, hogy kegyelemre szorul, másrészt meggyőződése volt, hogy **a testi erőtlenség is erőforrássá válhat Isten kezében** (2Kor 12, 9–10). Pál apostol fejtette ki részletesen azt is, hogy **a keresztyén reménység nem csupán a testi gyógyulásra vonatkozik, hanem arra is, hogy a sokféle sérülésnek kitett földi testet egy dicsőséges, mennyei test váltja majd fel** (1Kor 15,42–58).

gyógyulás – A megromlott egészségi állapot helyreállása. A bibliai szemlélet szerint Isten kegyelme hozhatja el. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az emberi tudás nem segítheti a betegségek elleni küzdelmet.

csoda – Olyan esemény, amelynek bekövetkezése ismereteink, tapasztalataink alapján valószerűtlen. A hívő ember Isten gondviselő kegyelmét tapasztalhatja ebben.

betegség – Az emberi szervezet olyan állapota, amelyben a normálistól, megszokottól eltérő életfolyamatok zajlanak.

bűn – Az ember Istentől való elszakítottságának állapota, és az ebből következő konkrét cselekedetek, szavak, mulasztások és gondolatok. A bűn elszakít Istentől és az embertársaktól.

2Móz 15,26 ☞ Az Úr Izráel gyógyítójaként mutatkozik be a választott nép előtt.

2Kor 9,8 ☞ Isten hatalma érvényesül a keresztyének életében.

Gondolkodjunk!

1. Gyűjtsetek otthon olyan verseket, novellákat, amelyekben utalás található valamelyik bibliai gyógyítás történetére!
2. Gyűjtsetek olyan bibliai történeteket az Ó- és Újszövetségből, melyekben gyógyítások vannak! Válasszatok ki kettőt közülük és hasonlítsátok össze őket! Mi a közös és mi különbözik ezekben?
3. Mit gondoltok, hogyan kapcsolódik a bibliai történethez Reményik Sándor: *A Bethesda partján* című verse?
4. Hogyan jelenik meg Isten hatalma a 29. zsoltárban? Milyen jellemzői érthetők meg hatalmának a költői képek alapján?
5. „Egészség-betegség-hatalom” – mi jut eszetekbe ezekről a szavakról? Szabadon asszociáljatok bármire, ami eszetekbe jut! Írjátok le ezeket a kifejezéseket!
6. Alkossatok szobrot, élő képet (saját magatokból), amely kifejezi az általatok alkotott fogalmak lényegét! Adjatok címet is az egyes alkotásoknak!
7. Olvasd el a 2Kor 12,1–10 szakaszt! Hogyan élhette meg Pál apostol azt, hogy betegséggel küzd? Miért beszél ilyen átvitt értelemben saját helyzetéről? Hogyan harcolta ő meg saját harcát?

JÉZUS MINT GYÓGYÍTÓ

Mit gondolsz a következőkről:

- Milyen okai lehetnek a betegségnek?
- Hogyan tekintett a betegekre környezetük Jézus korában?
- Miért és hogyan gyógyított Jézus?

1. JÉZUS KRISZTUS A MESSIÁS

Jézus Krisztusnak különös kapcsolata volt mennyei Atyjával, amit földi élete során sokszor sokféle módon megélt az emberek előtt is világos és érthető módon. Imádkozott az Atyához, kijelentette az akaratát, és bizonyosságot tett mindarról, ami ebből a kapcsolatból megérthető az ember számára.

Jézus Krisztus az Isten Fia, Akit azért küldött el testben az Atya a világba, hogy megmutassa az Ő szeretetét, és kiábrázolja az emberek felé való irgalmát. A megváltás Jézus életének, munkájának a csúcsa, amely által megmutatta, hogy mennyire szereti az Atya az embert.

Jézusról a megkeresztelkedésekor hangzik el a mennyei szózat: „... Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm.” (Mt 3,17) Az Atya bizonyosságot tesz Róla, hitelesíti Őt. Ebből is látszik ez, hogy Jézus minden csodája és tette az Atya dicsőségét szolgálja, és az Istenbe vetett hitet kívánja megerősíteni. Jézus tettei, Isten hatalmának megnyilvánulásai mind a hit megszületését szolgálják, és Jézus tanítását támasztják alá.

Voltak, akik nem ismerték fel Jézusban a Messiást. Sokan tettek fel kérdéseket Vele kapcsolatban még akkor is, ha a jelek egyértelműen bizonyítják azt, ki is Ő. A főpapok és írástudók konkrétan neki szegezték a kérdést: kinek a hatalmával teszed, amiket teszel? Véleményt is alkottak Róla: Belzebub segítségével teszi mindezt. Voltak tehát, akik az ördög erejét és hatalmát látták Benne. Ezek az emberek nyilván veszélyesnek ítélték meg Jézust. Olyannak látták, Aki veszélyezteti saját hatalmukat, és túl sok nehéz és őket veszélyeztető kérdést vet föl.

2. JÉZUS TANÍTÁSA AZ EGÉSZSÉGRŐL

Jézus nem csupán tanított Isten országáról, de szolgálatával meg is jeleltette annak valóságát. Gyógyításaival, az általa tett jelekkel azt mutatta meg, hogy Isten országa mennyire közel jött az emberhez. Az evangéliumok beszámolnak arról, hogy sokakat meggyógyított (Mk 1,34; Mk 3,10; Lk 7,21).

Gustav Dore:
Jézus gyógyít
(1885)

Jézus a küldetésének meghatározásakor maga is használta az orvos képet. A szinoptikus evangéliumok beszámolnak arról, hogy Lévi (ismertebb néven: Máté) elhívásakor ezt mondta a zúgolódó farizeusoknak és írástudóknak: „...*Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek; nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem hogy a bűnösöket.*” (Mk 2,17). Az Istentől elszakadt ember állapotát betegségnek, a megtérést a gyógyulás kezdetének tekintette. Azt hirdette, hogy a teljes egészség elképzelhetetlen az Isten szövetséges rendjébe való visszailleszkedés nélkül. **Jézus nem csupán a fájdalmat okozó tüneteket akarta gyógyítani, a testi és a lelki bajokat megszüntetni, hanem a Vele kapcsolatba kerülő emberek teljes életét újjá akarta teremteni.** A teljes ember gyógyítása volt a célja. **Messiási hatalmának jele volt, hogy „...gyógyított mindenféle betegséget és erőtlenséget a nép körében.”** (Mt 4,23)

Nemcsak testileg betegeket szabadított meg, hanem „...*hozzá vitték a sokféle betegségtől és kintől gyötört szenvedőket, a megszállottakat, holdkórosokat és bénákat, és meggyógyította őket.*” (Mt 4,24) Elméleti magyarázatot sosem adott, nem beszélt a betegség kiváltó okairól, egyszerűen isteni hatalmával közbeavatkozott, és megváltoztatta a folyamatokat. **A korabeli felfogás szerint a betegség Isten büntetése az emberen. Jézus nem értett egyet ezzel a vélekedéssel.** A vakon született emberrel való találkozás során másként közelítette meg a kérdést, mint követői. Tanítványai számára az volt a fő kérdés, hogy kinek a bűne miatt nem lát: „...*Mester, ki vétkezett: ez vagy ennek a szülei, hogy vakon született?*” (Jn 9,2) Jézus válasza egészen váratlan: „...*Nem ő vétkezett, nem is a szülei, hanem azért van ez így, hogy nyilvánvalóvá legyenek rajta Isten cselekedetei.*” (Jn 9,3)

Jézus lábmosásának szimbolikus megjelenítése, mely a megtisztításra utal

A betegség lehetőséget ad Isten hatalmának megnyilvánulására. A gyógyítás isteni hatalommal megy végbe, és nyomatékot ad Jézus szavainak, hitelesíti azokat hallgatóinak szemében. Gyakori, hogy a gyógyulásban szerepet játszik a beteg hite is. A vakon születettnek bíznia kellett gyógyítójában, engedelmeskednie kellett utasításainak ahhoz, hogy megnyíljanak szemei. Jézus a bűn szolgaságával állította szembe a Tőle kapott szabadságot. A 38 éve beteg ember meggyógyítása után azzal bocsátotta el a testileg újra egészségessé váló volt beteget, hogy „...többé ne vétkezz...” (Jn 5,14)

Jézus egészséghez való viszonyulását jól mutatja a béna meggyógyításának története (Lk 5,17–26). A megbontott háztetőn keresztül Jézus elé vitt béna először bűnbocsánatban részesült, mert erre volt nagyobb szüksége. A fizikai gyógyulás csak ezután következett. A korábban még béna ember pontosan tudta, milyen csoda részese lehetett, mert Istent dicsőítve ment haza (Lk 5,25). **Jézus a teljes szabadsággal akarja megajándékozni az embert**, ami az egészség legfőbb biztosítója (Jn 8,36).

A béna meggyógyításának történetét ábrázoló templomkép

szinoptikus – A szó eredeti jelentése: „együttlátó”. Az első három evangéliumot nevezzük így.

Messiás – Egy héber kifejezés, jelentése: „felkent”. Az ószövetségi várakozások szerint az utolsó időkben uralkodó eszményi király, aki végrehajtja a földön Isten ítéletét, és új világkorszakot hoz el az emberiség számára. Péter a hitvallása alapján (Mt 16,16). Jézus személyében látja beteljesülni a sok évszázados ígéreteket.

Mk 2,17 ✠ A bűn és a betegségek végső oka az Istentől való elszakadás. Ezért a Jézus által felkínált gyógyulásra minden embernek szüksége van.

Jn 5,14 ✠ A gyógyulás egy adott időben, az adott betegségből való szabadulás. A meggyógyult betegnek azonban vigyáznia kell arra, hogy vissza ne essen, és gyógyulása nem jelent biztosítékot a további megbetegedések ellen.

Gondolkodjunk!

1. Keressetek példát olyan bibliai személyekre, akik hittek Jézus hatalmában, és átérték a gyógyulás/gyógyítás csodáját!
2. Mit gondoltok, hogyan kapcsolódik össze a hit és a gyógyulás?
3. Készítsetek tablót az osztályban Jézus hatalmáról! Használjatok olyan színeket, formákat, amelyek tükrözik Jézus hatalmának egyes jellemzőit, példáit!

JÉZUS, A TESTI BAJOK GYÓGYÍTÓJA

Gyűjtsetek össze olyan betegségeket, amelyeken többen átestek a már!
Milyen érzések kavarnak bennetek, ha védőoltást kaptok, fogászati szűrővizsgálatra mentek, vagy kivizsgáláson kell részt vtenetek?

1. GYÓGYÍTÁS ÉS HIT KAPCSOLATA

Jézus sok beteget meggyógyított, mikor a földön járt. Nagy hálával áldották az Istent azok, akiket meggyógyított, és nyilván a családtagjaik is örültek, hogy visszakaphatták szerettüket épen és egészségesen.

Azonban Jézus korában sem gyógyult meg minden beteg, nem gyógyított meg mindenkit, aki rászorult volna. Őket nem szerette annyira? Vagy nekik nem volt elég a hitük?

Mi a szerepe az ember hitének a gyógyításban? Sokszor elhangzik ez a mondat Jézus szájából: „...*a te hited megtartott téged...*” (Mt 9,22) Akkor most ki gyógyít? Isten vagy az ember hite? Esetleg a kettő együttműködve?

A gyógyítás mindig csoda, és minden csoda titok is egyben. A meggyógyulni vágyó hite számít, hiszen nem mindegy Jézusnak, hogy az illető tényleg akarja-e a változást. A változáshoz azonban önmagában egy ember hite kevés. Isten gyógyító ereje hat a beteg életében, és végzi el a gyógyítás csodáját.

Maga a gyógyulás mindig is titok marad, mint ahogy az is, hogy ki gyógyul meg és ki nem. Aki nem gyógyul meg, az azt jelenti, hogy nem imádkozott eleget, vagy nincs elég hite. A betegség akár egy életen át tartó próba is lehet az ember számára.

Ebben a világban meg fog maradni a betegség, lesznek gyógyíthatatlan beteg emberek is. De tudjuk, hogy nem a halálé és a szenvedésé az utolsó szó, hiszen az örök életben nem lesz sem fájdalom sem betegség. Ez az evangélium, a reménység minden beteg ember számára.

Isten szereti a beteg embert akkor is, ha nem gyógyul meg. A szeretet megnyilvánulása első sorban ugyanis nem a fizikai gyógyulás, hanem a bűnbocsánat, az örök kárhozattól való megszabadítás és az örök élet ajándéka a Jézus Krisztusban való hit által.

2. A TEST BETEGSÉGEI

A fejfájás, szédülés, levertség vagy a hasfájás mindenki által jól ismert tünetek. Általában maguktól elmúlnak, és hamar elfelejti őket az ember. Ficammal, töréssel, a test bármely pontján jelentkező állandósuló fájdalommal azonban előbb-utóbb orvoshoz fordul mindenki. A háziorvos gyógyszert ír fel, vagy ha szükségesnek ítéli, továbbküld kivizsgálásra. A sebészetben, belgyógyászatban, kardiológián vagy egyéb szakrendelésen specialisták várják a betegeket.

A specialisták olyan szakorvosok, akik az általános orvosi ismereteken túl mélyebb tudással rendelkeznek az adott területen. Hiszen az emberi test működése bonyolult, és sok titkot rejt ma is. Az ember által elsajátítható tudás pedig véges, így az orvostudomány lehetőségei sem határtalanok. Előfordul, hogy a betegséget kiváltó ok megszüntetése helyett csak a tünetek kezelésére, a fájdalom csillapítására van lehetőség. **Az orvoslás specializálódásának egyik fontos következménye, hogy a kezelés csak az adott betegségre korlátozódik.** A szemész nem foglalkozik a törött lábbal, a belgyógyász továbbküldi a beteget a bőrgyógyászatra, ha kiütések jelennek meg a testén. A fogorvoshoz sem lehet fordulni szívpanaszokkal. **Mindenki csak a saját szakterületén illetékes.**

Az orvosi beavatkozást követi a lábadozás, rehabilitáció folyamata. Azonban nem mindenkit sikerül meggyógyítani. Sokszor az is nagy eredmény, hogy nem rosszabbodik hirtelen a kezelt beteg állapota. A fájdalom csillapítására, a várható élettartam meghosszabbítására vannak módszerek, de előfordul, hogy a betegség erősebbnek bizonyul a gyógyító törekvéseknél. Az elhaló szervek kicserélése nagyszerű orvosi bravúr, de a levágott kar nem nő ki, az elveszített látás sok esetben nem tér vissza. Az orvos sokat tud tenni a beteg egészségének helyreállításáért, de lehetőségei nem korlátlanok a gyógyításban.

3. A GYÓGYÍTÓ JÉZUS

Az egyik legszembetűnőbb különbség Jézus és az orvosok között, hogy **Ő nem csupán a tünetekkel foglalkozott, hanem a szenvedő emberrel.** Nem elégedett meg a fájdalmat okozó tüneteket kezelésével, hanem azt **az embert ajándékozta meg az új kezdet lehetőségével,** akiről környezete már legtöbbször lemondott. Pontosán tudta, mire van leginkább szüksége a szenvedőnek. Ezért mondta a bénának, hogy: „... *megbocsáttatnak a te bűneid*” (Mt 9,2), mielőtt meggyógyította volna. Tisztában volt az akadályokkal, a megszokás erejével is. Ezért kérdezte meg a 38 éve betegőt a Bethesda tavánál, hogy „*Akarsz-e meggyógyulni?*” (Jn 5,6). Nem a nyilvánvaló, mindenki számára egyértelmű panaszokat szüntette meg először, hanem azon a területen segített, amelyiken a szenvedő ember számára a legfájóbb volt. Ezért előzte meg a bűnbocsánat a gyógyítást a béna esetében, és ezért kérdezte meg a betegségéhez hozzászózott embert arról, valóban meg akar-e gyógyulni.

Gyógyításai nem korlátozódtak bizonyos betegségcsoportokra. Vakokat, bénákat, leprásokat, vérfolyásos asszonyt egyaránt megszabadított bajától. Ugyanakkor valamennyi gyógyításában fontos szerepet játszott, hogy a betegek, illetve az őket kísérők hogyan viszonyultak Hozzá, hiszen a Jézusban való hit vezet el a gyógyuláshoz. Ő sosem vizsgálta meg a betegeket, nem küldte őket tovább az adott betegség specialistájához, hanem radikálisan avatkozott közbe, és fordította meg a negatív folyamatokat. Az is előfordult, hogy a fizikai jelenlétére sem volt szükség ehhez. Például a kapernaumi százados szolgájának meggyógyítása esetében: „...*csak egy szót szólj, és meggyógyul a szolgám.*” (Mt 8,8) – mondta neki a segítségét kérő katona. Jézus felelete igazolta várakozásait, mert ezt a választ kapta: „...*Menj el, és legyen a te hited szerint.*” (Mt 8,13).

Jézus **gyógyításainak módja sem volt szokványos.** Péter anyósának megérintette a kezét, és annak azonnal lement a láza (Mt 8,15). A bénát felszólította, hogy keljen fel (Mt 9,6), a vakoknak megérintette a szemét (Mt 9,29), a sorvadt kezűnek csak annyit mondott, hogy nyújtsa ki a kezét (Mt 12,13). Más alkalommal földre köpött, nyálával sarat csinált, majd rákente a vakon született szemekre, és elküldte a Siloám tavához (Jn 9,6–7). A gyógyítás módja különböző volt, de eredménye mindig ugyanaz: a beteg meggyógyult. Ugyanakkor arról is beszámolnak az evangéliumi tudósítások, hogy gyógyításait nem mindenki fo-

gadta kitörő örömmel, tevékenysége megosztotta környezetét. Csodáinak szemtanúi nem vonták kétségbe tetteinek valóságát, de arról sokszor vitatkoztak, hogy honnan származik hatalma, amellyel legyőzte a betegségeket.

Jézus csodatételeinek, gyógyításainak ábrázolása a középkortól kezdve gyakori témája az európai festészetnek. Jairus lánya feltámasztásának reneszánsz korból való ábrázolása látható

Jn 9,1-7 ✠ A gyógyítás Jézustól indul, de a vakon születettnek engedelmessé kell lennie. Látszólag felesleges és értelmetlen Jézus kérése, a gyógyuláshoz a gyógyítóban való bizalom, az utasítás komolyan vétele is szükséges.

Lk 5,15-16 ✠ Sokan lehetnek Jézus közelében olyanok is, akik csak a testi bajokból való gyógyulásra vágytak. De az Ő küldetése nem korlátozódott a betegségek gyógyítására, kiterjedt a teljes emberi élet újjáteremtésének lehetőségére is. Ezért vonult vissza, és kereste az Atyával való kapcsolatot.

tünet – Betegségekre utaló, normális, megszokott működéstől eltérő jelenség. a tüneteket vagy a beteg észleli önmagán, vagy az orvosi vizsgálat tárja fel.

Gondolkodjunk!

1. Rendeztetek vitát arról, hogyan függnek össze egymással a testi és lelki betegségek!
2. Csoportosan dolgozzátok fel a bibliai történeteket az egyes témákhoz! Olvassátok el a többi evangéliumban lévő szövegváltozatát is a történetnek, ha van. Adjatok címet a történetnek, próbáljátok meg egy mondatban összefoglalni a tartalmát! Fogalmazzatok meg olyan kérdéseket, amelyek felmerülnek bennetek a történetek kapcsán!

A „hited megtartott téged” kifejezés az alábbi történetekben szerepel:

- Vértórákos asszony (Mt 9,18–26)
- A vak Bartimeus (Mk 10,46–52)
- A tíz leprás (Lk 17,11–19)

Testi betegségek gyógyítása:

- Bethesda tavi gyógyítás (Jn 5,1–15)
- Vakon született meggyógyítás (Jn 9)
- Jézus meggyógyítja a bénát (Lk 5,17–26)

JÉZUS, A LELKI GYÖTRELMEK ORVOSA

A Magyar Pszichiátriai Társaság elnöke 2012-ben arról számolt be, hogy Magyarországon a lakosság egyharmada valamilyen szintű depresszióban szenved. A probléma azonban nem csak hazánkat érinti. A WHO előrejelzése szerint 2020-ra a depresszió világviszonylatban a második leggyakoribb munkaképességet csökkentő ok lesz. Mit gondolsz, mi lehet a magyarázat?

1. A LELKI GYÖTRELMEK ÓKORI ÉRTELMEZÉSE

Az ókorban realitásként fogadták el a démonok létezését, ami ma már nehezen elképzelhető számunkra, azonban ha a **megszállottság** kifejezést használjuk, azonnal érthetővé válik. Kétezer éve az isten- és élet-ellenes, önpusztító magatartást tekintették démoni állapotnak. **Akkor a pszichiátriai betegségek egy részét démoni megszállottságnak tartották.** A lelki betegségeket az ókor többi népéhez hasonlóan, Izráel is a démonok hatásának tulajdonította. Mind az Ószövetségben, mind pedig az Újszövetségben olvashatunk az ember ezekkel folytatott folyamatos harcáról. Pál apostol ezt a küzdelmet tartja a legfontosabbnak a hívő ember életében (Ef 6,12).

Nem meglepő tehát, hogy Jézushoz sem csupán testi betegségekben szenvedőket vittek, hanem megszállottakat, holdkórosokat (Mt 4,24) is. „...szavával kiűzte ki a tisztátalan lelkeket, és minden beteget meggyógyított...” (Mt 8,16). Ilyen a néma lélek kiűzésének szinoptikus evangéliumokban fennmaradt szövege. A Jézus elé vitt „holdkóros” fiú betegségének pontos leírását adja Márk evangéliuma (Mk 9,14–27). Ennek alapján az epilepszia jellegzetes tüneteit fedezhetjük fel: a fogcsikorgatás, a habzó száj, rángatózás és a földön való fetrengés. A korabeli szemlélet szerint a démon

(tisztátalan lélek) megszállja áldozatát, és teljesen hatalmába keríti. A megszállott ezután már nem ura önmagának, tetteinek, hanem kiszolgálója egy idegen akaratnak. Az isteni hatalommal fellépő **Jézus gyógyító tette** valójában **annak megmutatása, hogy Isten nagyobb a betegségnél. Képes arra, hogy visszaállítsa a megbomlott egyensúlyt, így visszaadja az elveszített egészséget.**

Gustav Dore: A megszállott fiú meggyógyítása (1866)

Jézus nemcsak a szervi elváltozásokat, hanem a lelki sebeket, az elrontott életet is vissza tudja zökkenteni: a rendes kerékvágásba. A visszanyert egészség lehetőségét ad az isteni rendbe való visszaépülésre. Ezt példázza a házasságtörő asszonyhoz való jézusi viszonyulás is (Jn 8,1–11). Az elé vezetett asszonyban a szégyen, félelem, fájdalom, önvád érzései kavarghattak. Pontosan tudta, hogy élete utolsó perceit éli, hiszen megkövezés vár rá. De a történetnek mégsem ő a főszereplője. Bár ő áll a középen, mindenki Jézusra figyel. Jézusra, aki nem mond ellent a mózesi parancsnak, de fűz hozzá egy mondatot, és ez az életet jelentette az asszony számára. Nemcsak a megkövezés maradt el, a „... menj el, és mostantól fogva többé ne vétkezz!” (Jn 8,11), hanem az egész további életére meghatározó iránymutatást kapott.

A fizikai és lelki betegségek szembeállítása ellentétes a modern gondolkodással is, hiszen az orvostudomány kimutatta, hogy **a megoldatlan lelki problémák testi tüneteket váltanak ki**. Ezeket **pszichoszomatikus betegségeknek** nevezzük. Lényegében szinte minden betegség pszichoszomatikus, mert nagyon gyakori, hogy a testi és lelki tényezők egyaránt előfordulnak a bajt előidéző okok és a tünetek között. Az alvászavar, azonosítatlan eredetű fejfájás, gyomorfekély, magas vérnyomás, táplálkozási zavarok mögött gyakran olyan lelki eredetű tényezők állnak, mint a félelem, szorongás vagy harag. A Jézusban való hit, hatalmának és szeretetének tudata és megtapasztalása ma is képes gyógyulást hozni ezekből a problémákból.

Mt 12,28 ☞ Jézus Isten országának elérkezésével hozza összefüggésbe a gonosz hatalmától való megszabadítás képességét.

Mt 8,16 ☞ Ahogyan bántani, megbetegíteni is képesek vagyunk szavainkkal, a bátorító, vigasztaló emberi szó is képes sebeket gyógyítani. Ha az emberi beszéd is ilyen hatalommal bír, mennyivel inkább igaz ez Jézus gyógyító szavaira.

Mk 9,23–27 ☞ A helyzet drámai. Szenved a gyerek, szenved az apa, és tehetetlenek a tanítványok. Mindenki passzív, bénult. Egyedül Jézus cselekszik. Határozottan és egyértelműen, ellentmondást nem tűrve. Erővel és hatalommal.

megszállottság – Egyik fajtája a kényszerbetegség, amely folyamatos kényszercselekvéseket eredményez. A világon több mint 100 millióra, Magyarországon 2-300 ezerre becsülik azok számát, akik ebben a betegségben szenvednek. A betegek igyekeznek titkolni állapotukat, életük folyamán mintegy háromnegyedük depresszióssá válik.

depresszió – Olyan lelki betegség, amelyet az életkedv hiánya, kedvetlenség, nyomott hangulat, levertség jellemez. Súlyos esetben a napi feladatok elvégzése is nehézséget okoz a betegnek. Mindenkiel előfordulhat, hogy kedvetlen, levert, elesett állapot lesz úrrá rajta. Betegséggé akkor válik az ilyen állapot, ha több tünet, több hónapon át tart, és semmi sem mozdítja ki az egykedvűségből.

pszichoszomatikus betegségek – Olyan betegségek, amelyek lefolyása során megoldatlan lelki vagy szociális problémák idéznek elő fizikai tüneteket.

Az Ószövetségben is olvashatunk olyan részeket, amelyek lelki eredetű betegségről számolnak be. Saul, Izrael első királya a róla szóló szövegek szerint súlyos lelki betegségben szenvedett, gonosz lélek gyötörte. Szolgái szerint a lant zenéje nyugtató hatású lehet a király számára. Hangszeres tudása révén került az ifjú Dávid a király udvarába, és lantjátéka valóban hozott átmeneti enyhülést Saul számára. (1Sám 16)

A próféták szimbolikus cselekedetei között is vannak olyanok, amelyeket nehéz lehetett értelmezni kortársaik számára. Ki tudja, mit gondolt környezete, amikor Ezékiel próféta Isten parancsára karddal vágta le szakállát, majd annak egyharmadát elégette a város közepén? (Ez 5,1–4)

Gondolkodjunk!

1. Hogyan hat a zene az ember hangulatára? Milyen zenét hallgatsz, ha ideges vagy, ha boldog, ha fáradt, ha nagy benned az elszántság? Mutasd be egy általad választott zenei stílus jellemzőit!
2. Csoportosan dolgozzátok fel a bibliai történeteket az egyes témákhoz! Olvassátok el a többi evangéliumban lévő szövegváltozatát is a történetnek, ha van. Adjatok címet a történetnek, próbáljátok meg egy mondatban összefoglalni a tartalmát! Fogalmazzatok meg olyan kérdéseket, amelyek felmerülnek bennetek a történetek kapcsán!

Lelki gyötrelmek gyógyítása:

- Házasságtörő asszony (Jn 8)

Megszállottak gyógyítása:

- Gadarai megszállott (Mk 5,1–20)
- Néma lélek kiűzése (Mt 17,14–21)

VI.

VI. JÉZUS, AZ EMBERI KAPCSOLATOK GYÓGYÍTÓJA

Keressetek bibliai példákat arra, hogy a Jézussal való találkozás következtében valakinek rendeződött az embertársaihoz fűződő kapcsolata! Tudtok ilyen példákat mondani napjainkból is?

1. A SZENVEDÉSRŐL

Szenvedni nem jó, mert elveszi az ember életerejét, és olyan dolgokkal kell foglalkoznia, amelyek az élet sötét oldalához tartoznak. A szenvedés ugyanakkor az emberi lét velejárója, amely valamilyen formában mindenkit elér.

Kulcskérdés, hogy tanuljuk meg kezelni a szenvedést, illetve tisztazzuk az ahhoz való hozzáállásunkat. Akik nem tudnak mit kezdeni a szenvedésükkel, azok gyakran menekülnek átmenetileg felszabadulást kínáló megoldásokba. Sokan pótszerekhez nyúlnak, hogy enyhítsék a szenvedést. Ez persze az alapvető okot nem szünteti meg, és sokszor további szenvedések forrásává lesz az ember életében.

Mire tanítanak minket Jézus gyógyításai a szenvedés témája kapcsán? Bizonyára legegyszerűbben arra, hogy van megoldás a szenvedésre: Isten gyógyító szeretete, ami azonban nem mindig úgy nyilvánul meg egy-egy ember életében, ahogyan azt ő szeretné.

A szenvedés is titok, ugyanúgy, ahogy a gyógyulás. Az ember rögtön a célját vagy az okát keresi, miközben ezeket sokszor a legnehezebb megtalálni. Ami biztos, hogy nincs olyan szenvedés és nyomorúság, amikor ne lehetne segítségül hívni Istent, és Ő bizonyára meghallgatja az imádságokat.

Ne felejtjük el azt sem, hogy sokszor Isten felhasználja az embereket egymás életében: lehet, hogy jobban oda kellene figyelniük a környezetükre, mert minket akar felhasználni mások szenvedésének enyhítésére!

„Senki sem ígérte, hogy az élet harmonikus, döccenő nélküli. Anyám azt mondta, egyet tanulj meg: Hétfőn hétfő, kedden kedd. Egyik sem ikertestvér. Hogy mit hoz a kedd, azt ne kezd el siratni félelmedben hétfőn. Hogy mit adhat a kedd, azt ne tervezd hétfőn. Hátha nem hozza be. Az egyik nap ilyen, a másik olyan. Egyetlen egyet kell megjegyezni, ha harmonikusan élni akarsz. Ha jót hoz, akkor józanul viseld, hogy most örömed van. Józanul és fegyelemmel. És ha baj van, azt is viseld józanul és fegyelemmel. Engem erre neveltek.”

(Szabó Magda)

2. A BETEGSÉG HATÁSA AZ EMBERI KAPCSOLATOKRA

A betegség nem csupán az egyén számára jelent gondot, okoz nehezen megoldható helyzeteket, hanem a környezet, sőt a társadalom egésze számára is jelentős kihívás. A megváltozott körülmények a beteg szűkebb közösségének hétköznapijait is kizökkenti a megszokott kerékvágásból. Az akadályoztatott ember feladatait valaki másnak kell átvállalnia, ezzel nő a környezet terhe. Aki tartósan beteg, az elveszíti korábbi helyét a szűkebb és tágabb környezetében egyaránt. Nem könnyű megélni, elfogadni, hogy valaki hirtelen a perifériára szorul, aki korábban fontos szerepeket töltött be. A fizikai betegség nemcsak fájdalommal, fizikai korlátokkal jár, hanem negatív hatással van a társas kapcsolatok alakulására is.

Amikor Jézus meggyógyította a betegeket, akkor ezzel elősegítette a társadalomba való visszailleszkedésüket. A gyógyítás nemcsak a fizikai illetve lelki egészség helyreállítását jelentette, hanem a társadalomban korábban elfoglalt státusz visszaállítását is. A fizikai egészség helyreállításával párhuzamosan nő a jövőbe vetett bizalom, és erősödik a régi feladatok újbóli ellátásának vágya. **Az emberi kapcsolatok gyógyulása** gyakran tehát **a helyreállt egészség következménye**, gyümölcse.

3. AZ EGÉSZSÉGES EMBER BETEG KAPCSOLATAI

Ugyanakkor a látszólag egészséges embernek is lehetnek betegek a kapcsolatai.

Számos bibliai szakasz igazolja ezt az állítást. Azokat a képmutató vezetőket hozza példaként Jézus, akik az irgalom és igazságos ítélet, a szolgálatban való hűség helyére külsőségeket, formaságokat helyeznek. Mert semmit nem érnek a külsőségek, ha közben elvész a lényeg (Mt 23,23). De arra is tudunk példákat hozni a Szentírásból, hogy

Jézus ezeket a kapcsolati zavarokat is meggyógyította. Gyökeresen megváltozott Zákeus önértékelése, de környezete értékítélete is a Jézussal töltött este után (Lk 19,1–10). Péter emberhalászatra hívása azt jelentette, hogy a „csónakba zárt” halász előtt megnyílt a világ, és halak helyett embereket gyűjthetett össze Isten nevében. Az emberi kapcsolatok gyors és látványos gyógyulását eredményezte a bűnös asszony és Jézus találkozása is, mikor szabadulást nyert bűnei terhe alól az asszony (Lk 7,48–50).

Jézus azt tanította, hogy **az ember akkor engedelmeskedik igazán Isten törvényének, amikor szeretetet gyakorol.** Az „arany-szabály” minden emberi élethelyzetben eligazítást ad, és megmutatja, milyen a helyes viszonyulás embertársainkhoz: „*Amit csak szeretnétek, hogy az emberek tegyék veletek, mindenben ugyanúgy tegyetek ti is velük.*” (Mt 7,12)

János első levele is az Isten világosságában való járás bizonyítékaként tekint a testvérszeretetre, és szembeállítja azt a gyűlölet sötétségével (1Jn 1,10–11). **Az egymást kölcsönösen különbnek tartó szeretet** képes arra, hogy bekötözze az emberi közöny, gonoszság vagy irigység által ejtett sebeket. Jézus ezt a szeretetet mutatta meg, és állította követendő példaként mindenkori tanítványai elé. Egyedül ez a szeretet **képes arra, hogy a bűn által megrontott emberi kapcsolatok gyógyítója legyen.**

Jak 5,13 ✠ A szenvedésre a megoldás az imádság.

1Pt 4,1–6 ✠ Péter a szenvedést és az ember természetét, a vágyakat, bűnöket összekapcsolja.

Mk 3,34–35 ✠ Akik Istent Atyjukként tisztelik, akik Jézust Megváltóként szeretik, azok egymás testvérei. Ez azért lehet így, mert az azonos hit, értékrend bensőséges közösséget teremt. Napjainkban sokszor tapasztalhatjuk, milyen következményekkel jár ennek a közösségnek a megtagadása, láthatjuk, mennyire megnehezíti egymás megértését a közös értékrend hiánya. Jó tudni, hogy Krisztusban testvérek lehetünk, az Ő családjához tartozhatunk.

Mk 23,25–26 ✠ A betegség felismerése, a terápia megkezdése a gyógyulás alapvető feltételei. Jézus az önzés és kapzsiság megfékezésére, belső önvizsgálatra szólít fel. Ez a kiindulópontja és alapfeltétele a többi emberrel való kapcsolat rendezésének.

periféria – Görög eredetű kifejezés. A központtól távoli, külterület, valaminek a külső része.

státusz – Latin eredetű kifejezés. Valamely közösségben elfoglalt helyzet, állapot.

Gondolkodjunk!

1. Keressetek olyan bibliai példákat, ahol a látszólag egészséges emberről kiderül, hogy kapcsolatai betegek! Beszéljétek meg ezeket!
2. Kis csoportokban dolgozzatok azon, hogy milyen válaszok adhatók az eddigi gyógyítás és csoda történetek fényében az emberi szenvedés kérdésére!
3. Milyen válaszokat adnak a világvallások a szenvedésre? Végezzetek gyűjtőmunkát erre vonatkozóan, és osszátok meg a főbb felismeréseket az osztályban!
4. Beszéljétek meg az alábbi Pilinszky-idézetet! Szerintetek van olyan bűn, gonoszság, amit megbánva sem kaphat feloldozást a bűnös?

„Jézus magatartása tökéletesen más a bűnnel szemben, és megint tökéletesen más a bűnössel szemben. A bűnnel szemben csupa könyörtelen tiltás, de már a bűnössel, s kivált a vezeklővel szemben csupa irgalom és szeretet. (...) Nincs oly emberi vétéség, elvetemült gonoszság, mit ne világíthatna át Jézus irgalma és szeretete, nincs oly vétkes szövevény, melyben az ő szeretete ne tudna rendet és békét teremteni.” (Pilinszky János)

JÉZUS, AZ ISTENNEL VALÓ KAPCSOLAT HELYREÁLLÍTÓJA

Keressetek bibliai példákat arra, hogy a Jézussal való találkozás következtében rendeződött valakinek Istennel való kapcsolata! Tudtok ilyen példákat mondani napjainkból is?

1. KAPCSOLATAINK

Személyes és virtuális kapcsolatok hálózata szövi át életünket. Ezek a kapcsolatok meghatározók számunkra. A Szentírás azt tanítja, hogy

az ember kapcsolatra rendelt lény. Viszonyaink kijelölik helyünket a társadalomban, meghatározzák egész életünket. Teremtényi mi-voltunkból következően a **legmeghatározóbb kapcsolat** az, amely **Teremtőnkhez köt** bennünket. Ő az, Aki kezdeményező a velünk való kapcsolatban, mi pedig válaszolhatunk a bennünket megszólító isteni hangra. Ugyanakkor az **Istennel és embertársainkkal való kapcsolatunk** szorosan **összefügg**, és egymástól elválaszthatatlan. „*Szeretteim, ha így szeretett minket Isten, akkor mi is tartozunk azzal, hogy szeressük egymást. Istent soha senki sem látta: ha szeretjük egymást, Isten lakik bennünk, és az ő szeretete lett teljessé bennünk.*” (1Jn 4,11–12)

A bűneset nyomán megromlott az ember Istenhez fűződő viszonya, és ez azonnal kihatott a teremténytársakkal való kapcsolatra is. **Egyedül Jézus képes** a bűn által megrontott világban **Istenhez visszavezetni** az embert. „...*senki sem mehet az Atyához, csakis én általam.*” (Jn 14,6) Jézus nem csupán tanított az igazságról, de Ő maga volt az igazság. „...*Én vagyok az út, az igazság és az élet...*” (Jn 14,6) Jól példázza a tíz leprás meggyógyításának Lukács evangéliumában leírt története, hogy mit jelent mindez a gyakorlatban. (Lk 17,11–19) A társadalomból kizárt leprásoknak a gyógyuláshoz engedelmességniük kellett Jézusnak. Oda kellett mennie a papokhoz, akiknek az volt a feladatuk, hogy a gyógyulás tényét megállapítsák. Nem azonnal, hanem útközben tisztultak meg. Közülük kilenc eltűnt a szemünk elől, egy azonban visszament Jézushoz, és Istent dicsőítve hálát adott neki. Ő ugyanis – egy samáriai – nemcsak Jézusnak hitt, hanem hitt is Jézusban. A történet csúcspontja Jézus reakciója a meggyógyított leprás hitére: „*Kelj fel és menj el, a hited megtartott téged.*” (Lk 17,19) Ő a teljes gyógyulást kapta ajándékba. Nem csupán betegsége tűnt el, de egész élete megtisztult. Testileg és lelkileg is egészségesen, Istennel és a világgal harmóniában indulhatott tovább útjára a Jézussal való találkozást követően.

2. AZ EMBERI KAPCSOLAT MEGGYÓGYÍTHATÓ

Zákeus története is azt mutatja (Lk 19,1–10), hogy **miután rendeződik az ember kapcsolata Istennel, azonnal új alapokra helyeződik a többi emberrel való viszony is.** Miután Jézus, nem törődve a környezet rosszallásával, közösséget vállalt a megvetett fővámszedővel, Zákeus új emberré lett. Jézus nem értett egyet Zákeus korábbi bűnös viselkedésével, ám szeretettel elfogadta, és megmutatta számára a gyógyulás útját. A fővámszedő többé már nem a pénztől remélte a biztonságot,

hiszen kegyelmet, új életet kapott az Isten szeretetét, bűnbocsátó kegyelmét megtestesítő Jézustól. Zákheus történetének tanulsága általános érvényű: „Az *Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet.*” (Lk 19,10) Az összegabalyodott emberi kapcsolatok kiegyengetése hatalmas

ajándék, de **Jézus** küldetése nem csupán ennyi volt. Földi szolgálatával utat nyitott az Atyához, **megteremtette a lehetőséget az Istennel való kapcsolat helyreállítására.** „*Aki engem lát, látja az Atyát.*” (Jn 14,9) – mondta a tanítványoknak. Ezzel azt fedti fel előttük, hogy **a távoli és láthatatlan Isten Benne közelivé és láthatóvá vált.** Jézusban jelent meg igazán, a maga teljességében az Atya hatalma, ereje, szeretete. Ezért érdemes Jézust követni, ezért vezet el az Atyához a Benne való hit.

Lk 15,11–32 ✠ A tékozló fiú példázata nemcsak az ember esendőségére mutat rá. Nagyobb hangsúlyt kap a példázatban az Atya mindennek ellenére visszafogadó, megmagyarázhatatlan és ki nem érdemelhető szeretete.

1Jn 4,7–11 ✠ Isten szeretete abban nyilvánult meg, hogy elküldte Jézus Krisztust a világba, hogy jobban érthessük Őt, ezzel utat készítsen magához. A Neki való engedelmesség nem elsősorban „vallásos kötelesség” számunkra, hanem a boldogabb, kiegyensúlyozottabb élet lehetősége. A Jézustól tanult isteni szeretet tesz képessé bennünket felebarátunk szeretetére, ezzel a harmonikusabb, békésebb életre.

Róm 5,1–2 ✠ Az Istennel való megromlott kapcsolat helyreállításában Isten a kezdeményező. Kegyelmét, szeretetét ajánlja, amit hittel elfogadhatunk. Kegyelemből, hit által lehet üdvösségünk.

Samária – Az asszír hódítás során (Kr. e. 711) elfoglalt északi országrész, amely fővárosáról kapta nevét. A bevándorlók összekeveredtek az országban maradt zsidókkal, így a zsidóságtól elkülönülő vegyes lakosság alakult ki.

Embernek Fia – Olyan mennyei személy, aki az utolsó ítélet során és azt követően uralkodik Isten megbízásából. Az evangéliumok szerint Jézus Krisztus önmagára alkalmazta a megnevezést.

Gondolkodjunk!

1. Keressetek bibliai példákat arra vonatkozóan, hogy kik és milyen mértékben változtak meg a Krisztussal való találkozás után! Mi lehet ennek az oka? Milyen hatással volt változásuk környezetükre?

JÉZUS HATALMA A BETEGSÉGEK ÉS A TERMÉSZET ERŐI FELETT

Mit jelent számotokra az, hogy valakinek hatalma van? Mi a különbség a hatalommal való élés és az azzal való visszaélés között? Neked mi felett van hatalmad?

1. JÉZUS HATALMÁNAK EREDETE

Jézus a Messiás. Ő az Isten által felkent szabadító. Hatalmat adott neki az Isten, ami mindenre kiterjed. Még arra a területre is, ami az ember által szinte teljesen irányíthatatlan: a természeti erők területére.

A világot Isten teremtette a szavával. Ez a teremtő szó parancsként hangzik el Jézus szájából a természeti erők felé, amelyek engedelmeskednek neki. Ez a hatalom ámulatot és egyben félelmet is vált ki azokból, akik átélik, tapasztalják.

Jézus az Isten Fia, a hatalmas és mindenható Isten Fia, akinél biztonságban lehet az életünk. Az Ő kezében vannak a körülmények, a keretek, amelyeket tud úgy formálni, hogy jó legyen nekünk. Ha pedig ez látszólag nem is így van, hihetjük, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden a javukat szolgálja!

„A történet, amelyben Jézus ráparancsol a szélre és a tomboló tengerre, a természet elemi erőire, azzal záródik, hogy a tanítványokat *„...nagy félelem fogta el... és így szóltak egymáshoz: Ki ez, hogy a szél is, a tenger is engedelmeskedik neki?”* (Mk 4,41) Mert eddig ilyet nem láttak és nem tapasztaltak. Amikor az egész városa által ismert, de megfékezni nem tudott gadarai megszállott ép elmével, értelmes tekintettel, felöltözve ült Jézus mellett, *„félelem fogta el”* azokat, akik látták őt. Kicsoda ez az ember? Nem tudják, de inkább arra kérik, menjen el. Amikor a vér folyásos asszony, aki mindenét orvosokra költötte, rájön, hogy érintése nem maradt elrejtve Jézus előtt (betegségéből eredendően tisztátalannak számított, és ezért nem érinthette volna Jézust a törvény szerint), akkor *„...félve és remegve jött elő...”* (Mk 5,33) Vajon csak azért félt, mert *„rosszat tett”* (megérintette), vagy azért, mert isteni erővel és hatalommal találkozott Jézusban? És végül, amikor felébreszti a halál álmából a kislányt, *„...azok azt sem tudták, hova legyenek a nagy ámulattól...”* (Mk 5,42) Magukon kívül vannak, mert ami történt, minden eddigi ismeretet felborít.

2. JÉZUS ISTENI HATALMA

Jézus Krisztus teljes isteni hatalommal rendelkezett. Ezt a hatalmat maga Isten tette egyértelművé megkeresztelkedésekor. *„...megnyílt az ég...”* (Mt 3,16), és hang hallatszott: *„...Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm...”* (Mt 3,17) De ugyanezt a mennyei szózat igazította el a Jézushoz legközelebb álló tanítványokat is a hegyen, ahová a Mester vitte őket magával: *„...Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm, őt hallgassátok!”* (Mt 17,5)

Ugyanaz az isteni hatalom jelenik meg a betegségek legyőzésében és természet erői felett való uralomban. Jézus azonban nemcsak a be-

Jézus lecsendesíti a tengert

tegségek és a természeti törvények felett úr, de a halottat is képes visszahívni az életbe. Újjáérettő szavával hívta ki a negyedik napja halott Lázárt a barlangsírból (Jn 11,43–44), ezzel végképp eloszlatta az isteni hatalmával kapcsolatos kételyeket azokban, akik tanúi voltak ennek az emberin ésszel felfoghatatlan, egyszerre félelmetes és felemelő csodának, hogy feltámasztott egy embert. Amikor Jézus isteni hatalma nyilvánvalóvá vált környeze-

te előtt, akkor általában

arról olvasunk, hogy a körülötte lévők „*Nagy félelem fogta el...*” (Mk 4,41). **Ha az ember szembesül Isten végtelen erejével, akkor saját kicsinységére és esendőségére is rá kell eszmélnie.** Egyszerre ismeri fel az isteni lehetőségek végtelen gazdagságát és saját korlátait. Ezért riadt meg Péter a csodálatos halfogás után a Jézussal való első találkozásakor: „*...Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram.*” (Lk 5,8) A Jézusban felismert hatalom messze túlmutat az emberi határokon. Az emberi lehetőségeken és tapasztalatokon messze túl volt az is, hogy ráparancsolt a szélre, és lecsendesítette a tengert (Lk 8,25). A tanítványok félelme Isten hatalmának közvetlen megtapasztalásából adódott. Ugyanakkor azt is fel kell ismernie a mindenkori tanítványoknak, hogy Jézus mindig az emberért, és soha nem az ember ellen használja isteni hatalmát. **Csudái sosem öncélúak, a tanítványok hitének épülését, a szenvedők, betegek gyógyítását szolgálják. A félelem így átalakulhat megrendült, boldog bizonyossággá,** amely odaszánt, hűséges életre ösztönöz. Ennek alapja az a felismerés, hogy Jézus Úr élet, halál, egészség, betegség, valamint a természet erői felett is.

Mt 28,18–20 ✠ Feltámadása után Jézus tanítványainak ad eligazítást. Szavai bátorítanak, ugyanakkor feladatot is adnak számukra.

Mt 14,22–33 ✠ Jézus nincs alávetve a teremtett világ törvényeinek, így a gravitáció erejének sem. Az igazi csoda az a történetben, hogy a vízén járásban Péter is részes lehet, amikor Jézusra tekintve közeledik Hozzá.

Lk 8,22–25 ✠ Jézus lecsendesíti a háborgó tengert, az elemek engedelmessé válnak Neki. Isten teremtő szavának erejével gyakorol hatalmat a teremtett természeti erők felett.

csoda – Olyan bekövetkező esemény, amelyet tapasztalataink vagy ismereteink alapján nem tartunk lehetségesnek vagy valószínűnek.

áldozat – Az istentisztelet során valamit teljes egészében Istennek ajánl fel az ember.

Belzebub – Eredetileg Baal – Zebúb, a filiszteusok istene. A zsidóság körében a „szemét ura” jelentéssel a gonosz lelkek vezetője.

Gondolkodjunk!

1. Az alábbi Igehelyek segítségével tekintsétek át, hogy milyen területeken mutatkozott meg Jézus isteni hatalma: Mt 7,29; Mk 2,10; Jn 5,27; Lk 5,17!
2. Ismertek más teremtmítoszokat, illetve más vallásokból vett természeti erőkkel kapcsolatos csodatörténeteket? Keressetek ilyen, és a kiválasztott szöveget hasonlítsátok össze kis csoportokban Jézus egy csodájával, melyben a természeti erők fölötti hatalma mutatkozik meg (pl. a tenger lecsendesítése, vízen járás, kenyérszaporítás, Jézus megdicsőülése)! Az összehasonlító elemzést a következő szempontok alapján végezzétek el:
 - Mit tudsz meg a teremtmítoszból az adott nép istenéről?
 - Mennyire tűnik hihetőnek az, amit a mítoszban olvasol? Miért?
 - Mennyire emlékeztet fizikailag megmagyarázható jelenségekre az, amit a mítoszban olvasol?
 - Milyen etikai üzenete lehet a mítosz eseményeinek?
 - Mennyire jelennek meg mitikus elemek az adott bibliai történetben?
 - Mit éltél volna meg, ha személyesen tapasztalod Jézus hatalmát a természeti erők felett?
 - Keressetek hasonlóságokat és különbségeket a bibliai beszámolók és a mitikus történetek között!
 - Milyen konkrét tanulságai, üzenetei vannak számodra a bibliai történetnek?
 - A kiscsoportos munkákról beszámoló meghallgatása, reflektálás a másik kiscsoport munkájára.
3. Alkossátok meg közösen a reménység hitvallását! Miben ad okot a reménységre az, hogy Jézus a természeti erők felett is megmutatta uralmát? Hogyan tekinthetünk ennek fényében a bennünket körülvevő keretekre, életünk körülményeire?

GYÓGYÍTÁS JÉZUS NEVÉBEN

Ha egy diákot küld be az iskola igazgatója egy üzenettel az osztályba, akkor mindenki tisztában van azzal, hogy a hírnökön keresztül maga az igazgató szól. A hírt hozó szavainak az akaratát rajta keresztül közlő iskolavezető tekintélye ad nyomatékot. Ha egy ország küldöttsége egy másik ország delegációjával tárgyal, csak olyan megállapodást köthet, amelyre felhatalmazása volt. A küldötteknek nincsen lehetőségük arra, hogy szabadon döntsenek az őket felhatalmazók beleegyezése nélkül. Hasonló a helyzet a Jézus nevében való gyógyítással is.

1. SZERETET ÉS CSODA

Milyen jó lenne ma is látni nagy és látványos csodákat! Ha Jézus ma is jönne és csodát tenne mindenki szeme láttára, akkor vajon mindenki hinne Benne?

Isten képes ma is csodákat tenni és tesz is. A nem látványos, de apró csodák ugyanúgy Isten hatalmáról beszélnek és Őt dicsőítik. Ilyen csoda az, amikor az egyik ember a másikat igazán úgy tudja szeretni, ahogy a másiknak szüksége van rá. A szeretetszolgálat, azaz a diakónia a keresztyén gyülekezetek és egyházak azon

szolgálata, amelyen keresztül különösen is nagy szeretettel, figyelemmel és szakértelemmel fordulnak a rászorulóknak felé. Van olyan gyülekezeteink, ahol nagy gondossággal szervezik és bonyolítják le a betegek látogatását, az elesettek támogatását; a segítségnyújtás legkülönbözőbb

formáit gyakorolják. Emellett több diakóniai intézményt is működtet a Magyar Református Egyház: fogyatékkal élőket gondozó otthonokat, idősek otthonát, anyaotthont, családok átmeneti otthonát, házi gondozói szolgálatot. Ezekon keresztül elérhetünk olyanokat Isten szeretetével, akik tényleg különösen is rászorulhatnak a kézzel fogható segísége, a szeretetre. Mondhatná bárki, hogy „de hát ez csak egy munka, bárki meg tudja csinálni”. Részben ez igaz, de nem mindegy, milyen indítékkal végez valaki egy ilyen feladatot. Ha tényleg szeretetből, akkor megtapasztalhatja a csodát. Azt, hogy miközben másokat felüdít, maga is felüdül. A csodát, mikor valaki a gondoskodó szereteten keresztül megérti Isten szeretetét, és hitre jut a nyomorúságban. A csodát, hogy Isten valódi vigasztalást ad teljes reménytelenségben, és valóban megmarad a hit a remény és a szeretet.

Sokan azt mondják, hogy a világ, amiben élünk, rendkívül érdek- és célorientált. A szeretet nagyon sokakban már meghidegült. A legnagyobb csoda, ha közöttünk, bennünk ott van az élő Isten szeretete, és ez nyilvánvalóvá is válik a tetteinkben is.

2. A GYÓGYÍTÁS HATALMA

A szinoptikus evangéliumok beszámolnak arról, hogy Jézus kiküldte 12 tanítványát, és hatalmat adott nekik a betegségek és erőtlenségek gyógyítására. (Mt 10,1; Mk 6,13; Lk 9,1) Ezzel megbízta őket azzal, hogy vegyenek részt szabadító küldetésében. Ez a kiindulópontja a Jézus nevében való gyógyításnak. Ez a felhatalmazás azonban nem csupán egy-

szeri alkalomra szólt. Jézus nevének segítségül hívásával gyógyította meg Péter és János a születése óta sánta férfit a jeruzsálemi templom kapujában (ApCsel 3,1–10). **A gyógyítás** ebben az esetben sem öncélú, **a Jézusról való bizonyoságtételnek ad súlyt. A gyógyításra való jézusi felhatalmazás bátorította évszázadokon át a keresztyéneket a betegek körüli szolgálatokra.** Gondoskodásukkal, szeretetükkel, valamint a rendelkezésre álló orvosi tudással igyekeztek megjeleníteni a szenvedők, elesettek között Isten Krisztusban megjelent szabadító kegyelmét. Így van ez napjainkban is. **A keresztyén gyülekezet** küldetése ma is az, hogy a gyógyulás helye legyen. Olyan **közeg, amelyben bárki találkozhat** a bűnöket megbocsátó, **a nyomorúságban vergődő embert feltétel nélkül elfogadó és szerető, gyógyító Krisztussal.** Azt azonban reálisan kell látnunk, hogy **nem gyógyul meg mindenki.**

Sok beteg fizikai panaszai megmaradnak, talán fokozódnak is. Ez nem csökkenti Jézus hatalmát. Nem feledkezhetünk meg arról, hogy elsődleges küldetése nem a betegek gyógyítása volt, hogy nem orvosként, hanem Megváltóként jött el a világba. Ebből az következik számunkra, hogy testi állapotunkra oda kell figyelnünk, betegségeinket kezelnünk kell, de mindvégig tisztában kell lennünk azzal, hogy egészségünk nem csupán rajtunk múlik. Tudnunk kell, hogy Isten hatalma nem lesz kisebb akkor sem, ha megszabadít minket betegségünkől, és akkor sem, ha meghagy benne. Ha valaki keresztyénként lesz beteg, ez nem jelenti azt, hogy nem elég erős a hite, vagy nincs kapcsolata Jézussal. Nem értünk egyet azokkal a vallásos csoportokkal, amelyek azt hirdetik, hogy aki igazán hisz, az meggyógyul. Aki mégsem gyógyult meg, annak nem elég erős, nem eléggé biztos a hite. Nem felejthetjük el, hogy **a csoda nem kényszeríthető ki. Istennek mindig van hatalma csodát tenni, de ez különleges ajándék.** Pál apostol hiába kérte a „testébe adatott tövistől” való szabadulást, mégsem történt meg. Őt úgy és abban a formában, betegségével együtt használta Isten. Különleges „gyógyító alkalom” nélkül is számos példát láthatunk sok gyülekezetben az orvosilag megmagyarázhatatlan, hit által való, kizárólag hitből fakadó csodaként értelmezhető gyógyulásra. Ezek **a gyógyulások a hívő ember számára Jézus Krisztus** minden emberi értelmet felülhaladó **hatalmának és szeretetének bizonyítékai.**

Mk 9,38–41 ✠ Jézus szavai alázatra intik a mindenkori tanítványokat, akik azt gondolják, hogy kizárólag ők jogosultak eljárni nevében. Jézus arra emlékeztet, hogy ember nem birtokolhatja Isten országát, csak szolgálhatja annak épülését. Ez fontos tanulság korunk tanítványai számára is.

Mt 18,18–20 ✠ Jézus a missziói parancsban konkrét feladatokkal bízta meg a tanítványokat.

felhatalmazás – Engedélyezés, meghatalmazás. Arra való jogosultság, hogy valaki a felhatalmazást adó személy nevében cselekedjen. A felhatalmazás lehet általános, korlátlan, vagy egy bizonyos területre vonatkozó. Történhet szóban vagy írásban.

Gondolkodjunk!

1. Próbáld elképzelni, mit éltél volna meg, ha személyesen tapasztalod Jézus hatalmát a természeti erők felett! Mit gondolsz, mi lett volna az első reakciód? És a második?
2. Készítsetek kreatív alkotásokat (képzőművészeti, irodalmi stb.) „A cselekvő szeretet” címmel! Osszátok meg egymással alkotásaitokat!
3. Te magad hogyan élnéd meg, ha rászorulnál valakinek a folyamatos segítségére, ápolásra stb.? Osszátok meg párban egymással a gondolataitokat!

ÖSSZEFOGLALÁS

1. Miben változott a Jézusról és az egészségről alkotott kép benned a modul leckéivel való foglalkozás következtében?
2. Másold át egy lapra, és töltsd ki a táblázatot a modul témáival kapcsolatban! Beszéljétek meg a csoportban, ki mit írt az egyes témák kapcsán!

Témakörök címei	Mennyire volt izgalmas számodra? (1-10)	Mennyire érintett téged a téma? (1-10)	Milyen kérdéses maradt a téma kapcsán?	Mi volt a legfontosabb üzenete a számodra?
Egészség és betegség fogalmának változásai				
Egészség és betegség a Bibliában				
Jézus mint gyógyító				
Jézus, a testi bajok gyógyítója				
Jézus, a lelki gyötrelmek orvosa				
Jézus, az emberi kapcsolatok gyógyítója				
Jézus, az Istennel való kapcsolat helyreállítója				
Jézus hatalma a betegségek és a természet erői felett				
Gyógyítás Jézus nevében				

Felelős kiadó: Galsi Árpád
Design és tördelés: Tibographia Stúdió, www.mediasziget.hu
Piktogramok: Wéber Ádám
Illusztrációk: www.shutterstock.com

RP-009/NB23
Digitális Kiadvány